

Joodse kinderen in kamp Vught

DOCENTENHANDLEIDING

versie 2.0, april 2009

Bijlage bij Les 4 - Uitbreidingsmodules

Hier vindt u doorverwijzingen naar bestaand lesmateriaal, met daarbinnen een aantal opties, afhankelijk van wat u het meest aanspreekt, het beste bij de klas past, of voldoet aan de praktische mogelijkheden (bv. wel/geen internet, technieklokaal).

1. rechten van het kind (zie extra onderdeel op www.joodsekindereninkampvught.nl)
2. oorlogsmonumenten en herdenken
3. direct contact met ooggetuigen van de oorlog
4. eigen omgevingsonderzoek
5. discriminatie, vervolging, onderdrukking in het nu

2. Oorlogsmonumenten en herdenken

In dit thema staat het fenomeen monument centraal. Het Kindermonument in Vught is het vertrekpunt. Beeldmateriaal van dit monument wordt bijgeleverd: op de dvd is een korte impressie van de herdenking bij het Kindermonument te zien. Ook is een afbeelding op print bijgevoegd in de doos. Er zijn vervolgens een aantal opties:

- ✓ nader ingaan op het Kindermonument in Vught. Bezoek het monument, zoek de namen van zusjes van de hoofdpersonen.
- ✓ ontwerp je eigen monument, m.b.v. de techniekdocent
- ✓ internetopdracht: gebruik de website www.datakid.nl, dat is het educatieve onderdeel van www.oorlogsmonumenten.nl. Een speurtocht naar (kinder)monumenten, een beeldgalerij, een quiz, een beeldraadsel, verhalen en getuigenissen, een poëziepodium, achtergrondinfo. Datakid is gemaakt voor kinderen van 10 - 14 jaar.
- ✓ internetopdracht: gebruik de website www.oorlogsmonumenten.nl van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Laat de leerlingen zoeken naar plaatselijke monumenten of naar bijzondere verhalen.
- ✓ doe mee aan het project Adopteer een Monument, www.adopteereenmonument.nl. Dit vergt voorbereiding van de docent: check of er een monument in de buurt beschikbaar is, en of er op lange termijn in de school *commitment* is voor deelname.

- ✓ deelname lokale herdenking op 4 mei. Dit vergt uiteraard ook de nodige logistieke voorbereiding. Eventueel in samenhang met Adopteer een Monument.

3. Contact met ooggetuigen

Dat het verleden niet alleen maar geschiedenis is, kan niet beter worden getoond dan aan de hand van direct contact met een getuige. Iemand die de oorlog zelf heeft meegemaakt en daarover kan vertellen. Ernst Verduin, hoofdpersoon uit het educatief materiaal is een gastspreker.

- ✓ gastsprekers: het Landelijk Steunpunt Gastsprekers WOII-Heden verzorgt kosteloos de aanwezigheid van een (getrainde) gastpreker in de klas. Dit duurt een heel lesuur, en er zijn in overleg veel mogelijkheden, ook wat betreft de educatieve aanpak. De docent kan hierover zelf overleggen. Zie www.steunpuntgastsprekers.nl
- ✓ interview: laat de leerlingen zelf een interview verrichten met iemand uit hun eigen omgeving, (over)grootvader of moeder, een buurman, etc. Dit kan niet in de les zelf, maar zal dus als huiswerk gedaan moeten worden. Een vragenlijst wordt bijgeleverd.

4. Eigen omgeving

- ✓ In navolging van les 2 wordt er nu een persoon uit de eigen omgeving gezocht. Hiervoor is de website www.joodsmonument.nl te gebruiken. Hier kan worden gezocht op plaatsnaam. Vervolgens kunnen de leerlingen, afhankelijk van de resultaten en de grootte van hun woonplaats, onderzoeken wie er bij hen in de buurt woonde, en wat er met hen is gebeurd.
- ✓ Uitbreidingsmodule voor minimaal 3 lessen: het project 'Westerborkportretten'. Een klas of een groepje leerlingen maakt een biografie over een persoon uit de eigen omgeving die in Sobibor is omgekomen, en die tijdens de oorlog langere of kortere tijd in Westerbork heeft verbleven. Herinneringscentrum Kamp Westerbork biedt een kant-en-klaar pakket 'De oorlog dichtbij huis', waarbij over een persoon uit de eigen omgeving allerlei bronnenmateriaal wordt aangeleverd, inclusief een verwerkingsvorm. De leerlingen maken een portret, wat vervolgens op de website van Kamp Westerbork wordt geplaatst.

5. Discriminatie, vervolging, onderdrukking in het nu

De thema's discriminatie, vervolging, onderdrukking, geweld, worden expliciet in het heden geplaatst.

- ✓ discriminatie en vooroordelen:
  - cd-rom Vooroordelenspel en/ of van Tolerantietest van Vredeseducatie. www.vredeseducatie.nl

- kaartspel uit de lessenserie 'Nr. P537682' van NM Kamp Vught
www.nmkampvught.nl (info opvragen bij Sanne van de Goor)

✓ vervolging/vluchten:

- Vluchtelingenwerk Nederland heeft een lesbrieft "Vluchten, waarom zou je?!", die leerlingen inzicht geeft in situatie van vluchtelingen. (per klas één nodig, € 3,- + bijbehorende dvd voor € 2,50) www.vluchtelingenwerk.nl
- Stichting Vluchteling heeft een website gemaakt over vluchtelingen in Sierra Leone, "Vluchteling voor één dag", zie www.mibo-basis.nl

✓ onderdrukking, geweld:

- Warchild heeft een uitgebreid digitaal lespakket voor het zelf opzetten van een campagne op een school. Dit is echter behoorlijk omvangrijk, maar wellicht dat een docent er veel tijd in wil steken. Gemakkelijker in gebruik is www.kidsforwarchild.nl waar leerlingen zelf mee kunnen werken.